

Publicat el 9-12-2001 a "Diari Levante - EMV".

L'Horta possible

Vicent Torres *

Les "Trobades Just Ramírez" d'enguany han volgut recolzar les campanyes en defensa de l'Horta que s'estan portant a terme al llarg dels últims anys, i per això han triat el lema de "L'Horta possible". E ls debats s'han centrat al voltant de dos eixos fonamentals per a l'equilibri ecològic i territorial, de tremenda actualitat al nostre país: la viabilitat de l'Horta com a espai natural i de vida, i la gestió dels recursos hídrics. A més, es va reflexionar sobre el paper de la participació ciutadana en la presa de les decisions territorials què ens afecten.

Estes Trobades, que fan ja 7, estan organitzades per diversos col·lectius socials, en memòria del desaparegut urbanista i lluitador cívic Just Ramírez. El plantejament dels debats es caracteritza per la reflexió sobre l'acció ciutadana, a partir de l'anàlisi d'actuacions polítiques i urbanístiques què atempten contra la sostenibilitat del territori, i les experiències de mobilització per a fer-les front. Per això es compta amb aportacions no només dels "especialistes" sinó també dels protagonistes de les lluites.

Precisament, el protagonista de la primera Jornada de Debat va ser al voltant de l'importància de la Iniciativa Popular (ILP) a favor de l'horta. La ILP ha recollit recentment un molt elevat grau d'adhesió de persones i forces socials, mostrant que existeix un gran espai per a possibilitar la participació ciutadana. En definitiva, per a omplir de contingut una democràcia "de debò", no només formal. Aquest tema ja va ser objecte de reflexió a les Jornades fa tres anys, a partir de l'experiència de Salvem el Botànic i altres moviments socials recents.

El rebuig de la ILP pel Govern valencià (el Parlament no en va ser més que la seua corretja de transmissió) continua evidenciant les dificultats existents per a la participació ciutadana. Les decisions què afecten el desenvolupament social i ambiental, estan monopolitzades pels interessos polítics i econòmics dominants.

Sobre esta qüestió van parlar el investigador **Javier Álvarez**, i **Jose Luis Miralles**, en representació de la Comissió promotora de la ILP. A més **Toni Valero** ens va informar sobre la lluita del Col·lectiu del Parc Alcosa per defensar un concepte social del treball i dels serveis públics. Aquest col·lectiu porta ja vora mig any reclamant la continuïtat de la contrata de la neteja amb l'Ajuntament d'Alfàfar, perquè tenia un caràcter autogestionari i de integració social que ara es vol eliminar.

El següent debat va reflexionar sobre la viabilitat socioeconòmica de l'Horta, tant en els seus aspectes productius (producció estrictament agrícola) com pel seu insubstituïble paper ambiental, de pulmó verd d'una comarca tan densa com la nostra. **Vicent Martí**, llaurador d'Alboraia, va contar la seua experiència, com a llaurador que practica la agricultura ecològica a l'Horta, reintroduint les tècniques que permeteren el manteniment de la qualitat de la terra durant dos mil anys. El seu repte, ara, ja no és productiu (la producció biològica esta tota venuda...en Alemanya), sinó interessar als consumidors valencians per defensar i consumir estos productes, per la seua superior qualitat respecte a l'agroindústria.

Però l'Horta, com a espai agrícola, com a zona verda, compleix altres funcions molt importants, dintre de la comarca que porta el seu nom. Eliminant els espais d'Horta, contaminant les aigües i l'atmosfera, així com el paisatge mateix, perdem tots, perd la qualitat de vida de totes les poblacions que l'envolten, perd la sostenibilitat del nostre territori. Conservant i restaurant els espais d'Horta, tots guanyem. D'això ens va parlar **Paco Tortosa**, geògraf, publicista incansable en defensa del patrimoni natural i cultural del nostre país.

La tercera Jornada de debat es va dedicar al problema de l'aigua. Encara que l'anomenat Pla Hidrològic Nacional s'ens ofereix com a un "regal" al País Valencià, per tal de sostenir el nostre desenvolupament, un anàlisi més científic revela una realitat molt diferent. El que realment es planteja, des de la política oficial de transvasaments, és l'aprofundiment dels desequilibris espacials, alimentant el creixement del negoci turístic i immobiliari a Alacant i Múrcia.

Però el problema no és "entre aragonesos i valencians", com s'ens planteja. Els transvasaments projectats afecten molt negativament els recursos hídrics de les comarques valencianes, tant a l'Horta com a La Ribera, i també a les Comarques de l'interior (Vall d'Ayora, La Costera...), però principalment (esta va ser la sorpresa) a la ciutat de València, en substituir l'aigua de qualitat procedent del Xúquer (què aniria cap el Sud) per l'aigua contaminada, no "pre-potable", del Baix Ebre. D'aquests temes van parlar **Antonio Estevan**, enginyer i consultor ambiental, i **Carlos Feuerriegel**, membre de la Coordinadora "Riu Xúquer", plataforma contra el transvasament del Xúquer al Vinalopó.

Resulta imprescindible la continuació del debat social sobre aquests temes, l'importància dels quals tant a penes començarem a esbrinar en estes interesantíssimes Trobades.

* Dr. en Economia. Consultor Ambiental

Fitxer baixat de <http://www.terracritica.org>